

GLASNIK OPĆINE KLIS

Glasilo Općine Klis

Veljača, 2018. - Broj 7

KLIS
1648
2018
370 GODINA OSLOBOĐENJA OD TURAKA

SADRŽAJ:

Na usluzi građanima i	3
Za obljetnicu obrane od Turaka tisuće lampica na Kliškoj tvrđavi	4
U kliškoj zagori ima života	6
Vetmi i Marendiću nagrada za brigu o povijesnim gradovima	8
Vatrogascima stižu nova vozila	8
Putopisom po svijetu	11
Rock hitovi 'prašili' Klisom	11
Besida čuva klapsku pismu	12
Janjci i tukci putovali 'rerom'	14
Klišku tvrđavu vidjelo blizu 50 tisuća ljudi!	16
Sajam mogućnosti	17
Božićni sajam u Klisu	17
Sviralo se i pjevalo u čast Božića	18
Rajčica osvaja trkače i izletnike	19
Uskok na čelu tablice	20
Kamerom s Klisa gledajte otoke	20
Mobilno reciklažno dvorište ..	21
Bonovi za nezaposlene i socijalno ugrožene	21
Općina stipendira najbolje učenike i studente ...	21
Sedamdeset radnika na javnim radovima	21
Ceste koje život znače	22
Obilježen Dušni dan na grobljima u Općini Klis	22
Projekcija na zgradi Interpretacijskog centra	22
Hrvatska televizija snima seriju o kliškim uskocima	23
Dalmacija Ultra trail starta s Kliške tvrđave	23
Organizirano putovanje za Dan sjećanja u Vukovar	23

IMPRESUM

Besplatno glasilo Općine Klis

Izdavač:

Općina Klis,

Iza Grada 2, 21231 Klis

Telefon: 021/240-292; Fax: 021/240-675

mail: glasnik@klis.hr; www.klis.hr

Glavni i izvršni urednik: Ivica Vetma

Lektura: Lea Smodlaka

Foto: Mirko Bojić i Ivica Vetma

Tisk i grafička priprema:

Dalmacijapapir Split

NA USLUZI GRAĐANIMA

Općina Klis nastoji što transparentnije obavljati sve poslove i biti na usluzi građanima koliko god je to moguće.

Ne radi se samo o poslovima koji se odnose na formalnu papirologiju nego i u svim vidovima pomoći počevši od socijalnih davanja, subvencioniranja javnog prijevoza učenika i studenata, školskih marendi, vrtičkih davanja, dodjela školskih i studentskih stipendija, jednokratnih pomoći najugroženijim skupinama, bonova prigodom božićnih blagdانا, financijske pomoći pri organiziranju školskih ekskurzija, osiguravanje besplatnih udžbenika najmlađim osnovcima i mnogo toga drugoga....

Cilj nam je svakom građaninu približiti sustav javne uprave i maksimalno izići ususret kod obavljanja radnji i postupaka koje su u domeni općinske administracije.

U najboljoj namjeri i želji da budemo brži i učinkovitiji u svom poslu navodimo osobe i brojeve telefona na koje ćete dobiti sve detaljnije informacije i potrebnu pomoć kod konkretnih pitanja.

Ukoliko imate pitanja ili problema koji se tiču komunalnog reda nazovite:

- komunalnog redara na broj 021/240-610 ili na mail:

komunalni.redar@klis.hr

Za pitanja bilo koje vrste vezano za pravna tumačenja ili eventualne potvrde koje se izdaju od strane Općine nazovite:

- tajnika Općine na broj 021/240-445 ili na mail: info@klis.hr

Sve što vas zanima o legalizaciji bespravno sagrađenih objekata obratite se:

- referentici koja radi na tim poslovima na broj 021/549-657 ili na mail: legalizacija@klis.hr

Za pitanja koja se odnose na finansijsko-računovodstvene poslove nazovite: 021/549-650 i 021/240-557 ili na mail:

financije@klis.hr

Na sva stručna pitanja vezana za komunalne i građevinske poslove ćete dobiti odgovore od:

- stručnog suradnika na telefon 021/240-545 ili na mail:

komunala@klis.hr

Za sve upite koji se odnose na komunalnu i vodnu naknadu nazovite 021/549-656

Pitanja o javnoj nabavi postavite referentici na 021/240-829 ili na mail:

javna.nabava@klis.hr

Za sva ostala pitanja ili najave za razgovor s načelnikom ili njegovim zamjenikom nazovite tajnicu načelnika na:

021/240-292 i 021/549-651 ili na mail: info@klis.hr

Za komunalne intervencije na terenu kontaktirajte Komunalno poduzeće na mail:

komunalno.poduzece@klis.hr

ili primjedbe pošaljite putem web aplikacije: www.zakrpaj.to

Prijave na nedostacima javne rasvjete uputite na broj telefona 021/240-300

Za pitanjima o poduzetništvu nazovite Poduzetnički inkubator na: 021/549-656 i 021/240-828 ili putem elektroničke pošte na:

inkubator@pi-klis.hr

ZA OBLJETNICU OBRANE OD TURAKA TISUĆE LAMPICA NA KLIŠKOJ TVRĐAVI

Klis itekako brine o svom bogatom kulturno povijesnom naslijeđu, a tijekom ove godine krenut će se u realizaciju brojnih projekata teških oko 17 milijuna kuna.

Među važnijim zadacima je pokretanje Interpretacijskog centra i to druge faze, u koju spada opremanje centra multimedijalnom opremom. Tako će se među ostalim izraditi i postaviti hologram (živa povijest), postaviti sustav projekcije na strop i bočne zidove (3d vizualizacije), nabaviti će se 2 LCD zaslona koja će sadržavati ponudu Općine Klis. Ovaj vrijedan projekt financira Ministar-

Oko 17 milijuna kuna uložit će se u brojne projekte u kulturi u koje osim nove rasvjete spada i novi amfiteatar, moderna tehnologija na povijesnoj utvrdi, a uložit će se i na obližnjim lokalitetima

stvo turizma, a vrijednost je nešto više od pola milijuna kuna.

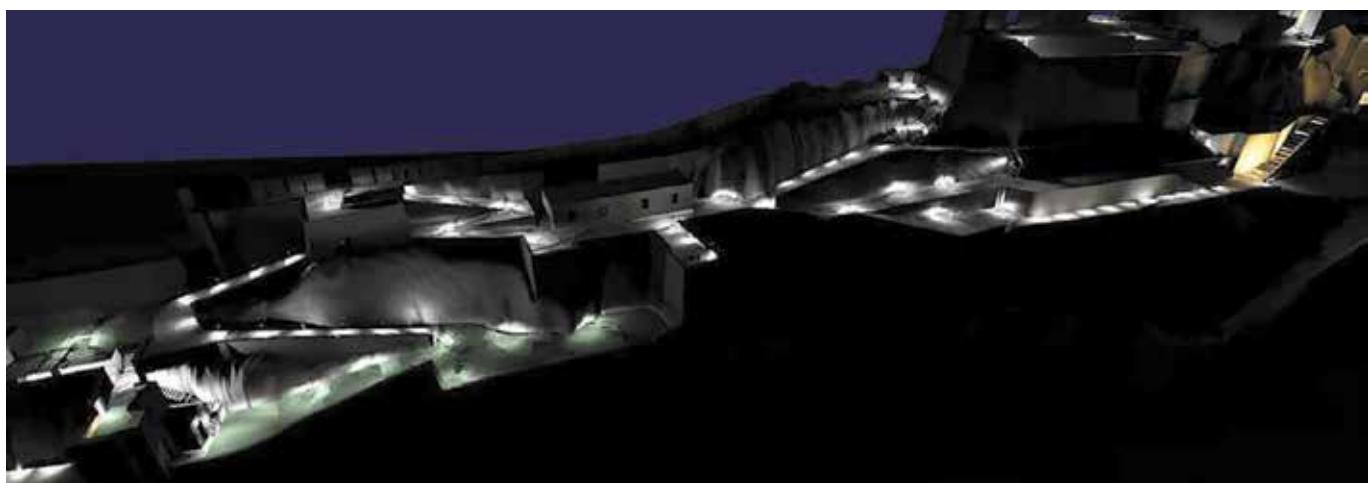
Među važnijim zahvatima spada uklanjanje vegetacijskog bilja sa tvrđave Klis. To znači da će se ova povijesna utvrda zaštititi od vizualne i

fizičke degradacije koja podrazumijeva kemijsko i mehaničko tretiranje biljnih vrsta u 4 ciklusa (ovisno o dobima rasta pojedinih vrsta). Aktivnost obuhvaća površinu od 9.500 m² (unutarnje i vanjske zidine). Ministarstvo kulture je odbilo finansiranje ovog projekta vrijednosti oko milijun kuna ali će se pokušati pronaći načina za njegovo financiranje.

Općinu Klis ove godine očekuje i program pripreme lokalnih razvojnih projekata za ESI fondove – Krajobrazno uređenje arheološkog parka Kliških tvrđava. To podrazumijeva izradu projektne dokumentacije za: Geodetski projekt za parkiralište, parkiralište u centru naselja s okretištem za autobus i oko Općine, uređenje klanca i padina tvrđava Klis i Mihovilovići, uređenje dijelova grada u centru naselja s križnim putem, uređenje arheoloških parkova: A. Megdan B. Podgrađe, izmjenu postojećih instalacija javne rasvjete, arheološki pregled terena. Ovaj je program nastao zahvaljujući Razvojnoj agenciji RERA, a za Ministarstvo regionalnog razvoja, u vrijednosti od milijun kuna.

Iz sredstava ESI fondove napravit će se Poučne staze Klisa što obuhva-

ća izradu projektne dokumentacije za arheološki pregled terena (čišćenje i konzervacija trase na mjestima gdje su sačuvani originalni dijelovi staze i spurili), konzervatorski elaborat, obnovu antičkih i srednjovjekovnih puteva s odmorištima, vidikovcima i rubnim uređenjem, izgradnju mostića i uređenje lijeve obale Ilijinog potoka, prezentaciju arheoloških lokaliteta i puteva naselja Klisa i okoline. Vrijednost ovoga projekta RERA-e je 925.000,00 kuna.

Također se čeka odluka Ministarstva kulture o programu Umjetnost i kultura za mlade što uključuje nabavu IKT opreme, nabavu instrumenata, održavanje individualnih edukativnih radionica prema vrsti instrumenta, radionice o hrvatskim skladateljima i autohtonoj glazbi, etide-tehničke vježbe, radionice o mediteranskim autorima, nastupe u lokalnoj i široj zajednici te u inozemstvu, izradua i održavanje digitalnih sadržaja, promotivnih materijala te zakup medija, plaća za voditelja projekta. Iznos ovog projekta iznosi nešto više od 600 tisuća kuna.

Projekt koji se odnosi na bunare u Korušcima je „zapeo“ na Ministarstvu kulture te će se svakako pokušati pronaći alternativno financiranje iz drugih izvora. Sadržaj projekta se odnosi na *izradu dokumentacije*: konzervatorski elaborat, snimak postojećeg stanja i elaborat, glavni izvedbeni projekt, *građevinski radovi*: čišćenje vidljivih zidova i tretiranje herbicidnim sredstvima, prikupljanje i deponiranje materijala, *restauratorski radovi*: arheološki nadzor, izvještaj arheologa.

Za Klis će tako, ova godina biti u znaku kulturnog napretka što i nije čudno, pojašnjava nam načelnik Jakov Vetma: Za nas je ovo važna godina jer obilježavamo 370 godina oslobodenja od Turaka, a inače je ovo Europska godina kulturne baštine. Klis je kao povijesni grad važan dio naše bogate baštine, te smo sretni što ćemo ove godine neke objekte revitalizirati i tako obnovljene ostaviti budućim generacijama. – kaže Vetma.

Drevna kliška utvrda koja se uređuje proteklih godina, a bila je i kulisa planetarno popularne serije ‘Game of thrones’, ove će godine zasjati u još ljepšem svjetlu i to doslovno jer će Kliška tvrđava dobiti novu rasvjetu vrijednu 3,5 milijuna kuna. Na tom će se prostoru provesti i daljnja arheološko-konzervatorska istraživanja i turistička prezentacija sadržaja, na prostoru između Kneževa dvora i nove barutane, te prostor zapadno od crkve Sv. Vida. Vrijednost radova iznosi 500 tisuća kuna.

Klis je poznat po brojnim sadržajima tijekom ljeta pa će brojni gosti na ovoj utvrdi sjediti na modernim stolicama na predjelu Klis Kose gdje će se postaviti montažni amfiteatar

s ljetnom pozornicom, gledalištem i kompletnom tehničkom, a ovi će radovi stajati 6.700.000 kuna i finansirat će se iz ITU fonda (Urbana aglomeracija).

Spoj modernoga i staroga najbolje će se vidjeti na Kliškoj tvrđavi kroz projekt prekogranične suradnje Fortress ReInvented kojim će se osigurati digitalni sadržaji na Tvrđavi Klis, početno istraživanje i proizvodnja audio sadržaja za audio vodič (razvoj scenarija posjeta za produkciju audio sadržaja vodiča), digitalnu opremu za Tvrđavu Klis (2x VR slušalica i VR ready PC; 2x 3D projektor za mapiranje), opremu za tvrđavu – Reality window(uključuje 1 vanjsku mrežnu kameru za live stream i 1x touch zaslon, trošak vanjske kamere (kamera za mrežnu kupolu), opremu za Info point (postavljanje kioska digitalnog zaslona visoke kvalitete, kako bi se promovirala tvrđava, projekt i partneri, opremu za inovativni audio vodič (Cijena uključuje 25 tableta, 1 ormara s ugrađenim instalacijama za pohranu tableta, 25 slušalica i 15 iBeacon odašiljača u PVC vodootpornom kućištu, izrađenoj za dugotrajnu uporabu na unutarnjoj i vanjskoj površini, s tri seta baterija. Ovaj projekt osigurat će se zaslugom Agencije za regionalni razvoj RH, a vrijedan je 1.664.034,21 kuna.

Revitalizaciju fortifikacije teško je zamisliti bez aktivnog sudjelovanje udrug iz područja kulture pa će se svi angažirati u poboljšanju turističke i kulturne ponude Općine Klis, a vrijednost je milijun kuna.

PUT BRDA - TRI SELA KLIŠKE OPĆINE IPAK NISU NAPUŠTENA

U KLIŠKOJ ZAGORI IMA ŽIVOTA

Gradovi odavno nisu što su nekad bili zbog čega se sve više ljudi vraća u sela. Obnavljaju se stare ili grade nove kuće, ljudi više ulažu u polja i poljoprivredu, vinograde i stočarstvo, a najdraže im je kako kažu „imat i živit svoj mir“!

Vrijedi isto i za tri mjesta u kliškom zaleđu, Dugobabe, Brštanovo i Nisko koja ukupno broje oko 550 stanovnika, a kroz ta tri sela pričom nas vodi fra Mate Puđa. Ono po čemu su ta tri mjesta nadaleko posebna je služenje svete mise nedje-

Kroz Dugobabe, Brštanovo i Nisko s ukupno 550 stanovnika pričom nas vodi fra Mate Puđa

Piše: Ivana Rožić

Ijom – u sve tri Crkve! Cvrkut ptica i glas još pokojeg pastira u brdu ometu nedjeljna zvona. Iako je kako kažu stariji ljudi bilo više ‘svita’ u župi, moramo biti sretni što sela i dalje žive punim plućima.

Fra Mate Puđa je svećenik u ta tri sela već sedmu godinu. Prijatelj je svih nas. Glavna Crkva je Uznesenje

Blažene Djevice Marije u Brštanovu u blizini koje je i župna kuća koja nema valjane uvjete za život pa naš fra Mate putuje iz Splita, neovisno o tome uvijek je na usluzi svojim župljanima. Zato su upravo nedjelje razlog da stare bake i djedovi provire iz svojih kamenih kuća kada zaživi uspomena na živote naših predaka. U Brštanovu se djeca vesele obnovljenom igralištu i školi, od prvog do osmog razreda, što govori da život nije stao i da još dječja radost i smijeh vladaju tim mjestom. Organizira se planinarski križni put (PKP) koji je prethodne godine prolazio kroz Nisko, Brštanovo, Dugobabe pa sve do Klisa.

U mjestu Dugobabe kojeg štiti sveti Ivan Trogirski i Srce Isusovo razrušena škola i zaboravljeno igralište čekaju neke bolje dane i novije generacije.

U tom se selu lijepo vidi novoobnovljeni krov mjesne crkve, Gospin

kip i fontana ispred nje, postavljene su klupe, a u planu je izgradnja mrtvačnice, nova LED rasvjeta kroz cijelo selo. Da ljudi cijene i kamen i zemlju vidimo po obrađenim poljima, oplijevljenim vinogradima, ovcama, kozama i kravama. Možda neki i ne znaju da u Dugobabama postoji paintball club i to je područje kao stvoreno za ljubitelje ove vrste rekreatcije.

Sve to izgleda idealno za obitelji koje žele pobjeći iz grada i provoditi vrijeme na svježem zraku, mi mlađi ćemo to sigurno cijeniti jednog dana...

Fra Mate kaže da o starosti i običajima sela Dugobabe najbolje nam može reći baka Iva sa proživljenih 106 godina života. Sluh i vid je ne služe najbolje, ali zna djeci iz komšiluka ispričati pokoju anegdotu i priču iz mlađih dana. Veseli je isto što i fra Matu, puna Crkva, posebno za vrijeme velikih blagdana. Sve vrvi od pjesme i mnoštva ljudi. Nađe se tu i nekolicina „furešta“, oni koji ne žive tu ali dolaze svojim obiteljima, na radost živih i u spomen svojih mrtvih.

Čovjek je u svojoj slabosti sklon grijehu, bolesti, nemoći i ograniče-

nju. Isus je rješenje grijeha i svih nemoći, liječi srca slomljena i rane, daje snagu i nadu – riječi su fra Mate. Bog je uvijek je tu za nas, posebno po isповijedi, svetoj pričesti, bolesničkom pomazanju i milosti, snazi sakramenata pokazuje svoju veličinu i snagu ljubavi. Važno je slaviti Boga, jer kod slavlja se ljudi zbližavaju i shvaćaju važnost tog zbližavanja. - složio bi se fra Mate. Upravo o tome trebamo razmišljati. U vremenu kojem nedostaje znanja i žive vjere, koje je izloženo konzu-

merizmu i štovanju raznih iskrivljenih obreda, moramo smoći snage za vrijeme u kojem ćemo razmišljati o svojim djelima, riječima, mislima i odlukama.

Fra Mate nema nekakve velike planove ni želje gdje bi volio provesti svoje posljedne svećeničke dane, samo da je sretan, pa gdje god to bilo. Stanovnici ovih mjesta, župa, nadaju se boljim vremenima, kada će njihove molitve biti uslišane i njihova djeca i unučad doživjeti ono najljepše što su oni doživjeli.

ČUVAMO BAŠTINU - VAŽNO PRIZNANJE NAKON LANJSKE KONFERENCIJE

Vetmi i Marendiću nagrada za brigu o povijesnim gradovima

Konferencija se održala 31. ožujka i 1. travnja 2017. godine, a okupila je 130 stručnjaka različitih profila, koje povezuje vizija sigurnog okruženja u mjestima koja su spoj bogatog kulturnog i povijesnog naslijeđa.

Lijepe vijesti stigle su u naš Klis nakon međunarodne konferencije ‘Sigurnost povijesnih gradova’ jer su za taj projekt nagrađeni Jakov Vetma, načelnik Općine Klis i predsjednik Hrvatske udruge povijesnih gradova, te Slobodan Marendić, načelnik PU Splitsko-dalmatinske županije.

Podsjetimo, konferencija se održala 31. ožujka i 1. travnja 2017. godine, a okupila je 130 stručnjaka različitih profila, koje povezuje vizija sigurnog okruženja u mjestima koja su spoj bogatog kulturnog i povijesnog naslijeđa.

snog naslijeda. Na konferenciji su se obradivale teme poput rizika u sigurnosti iz perspektive rizika za kulturnu i povijesnu baštinu starih gradova u uvjetima turističkog napretka, utjecaja lokalne zajednice na takva problematiku, pitanja promidžbe kulture i sl. Projekt Sigurnost povijesnih gradova je nagrađen kao najbolji projekt partnerstva u sigurnosti.

- Hrvatska udruga povijesnih gradova ima bogato iskustvo organizacije međunarodnih projekata poput ovoga za koji smo upravo nagrađeni. Organizacijom ove konferencije želja nam je bila istaknuti ulogu baštine i naših povijesnih gradova u razvoju gospodarstva i turizma u Republici

Hrvatskoj. Kroz konferenciju ‘Sigurnost povijesnih gradova’ pokušali smo, uz pomoć naših partnera iz IPA-e Split i međunarodnih stručnjaka, dati što više konkretnih odgovora na izazove današnjice koji se javljaju pred nastojanjima da se naša bogata baština sačuva i ispravno upotrijebi za budućnost nadolazećih generacija. Ova nagrada svjedoči da smo na dobrom putu, a Klis kao povijesni grad prepoznat je kako na razini Republike Hrvatske, tako sve više i na međunarodnoj sceni te među stranim gostima.- istaknuo je načelnik Klisa i predsjednik Hrvatske udruge povijesnih gradova Jakov Vetma.

VATROGASCIMA stižu nova vozila

Razgovaralo se o turizmu, besplatnim udžbencima, vatrogasnoj opremi....

Na inicijativu splitsko-dalmatinskog župana Blaženka Bobana, naša općina bila je domaćin 2. sastanka gradonačelnika gradova i načelnika općina sa župa-

nom. Župan **Blaženko Boban** je pozdravio sve sudionike, posebno što se susret održava u Klisu, mjestu bogate političke povijesti i kulture. Načelnik općine Klis, **Jakov Vetma**, je

pozdravljajući sudionike kazao kako je Općina Klis 2014. godine izmjenama zakona i odlukom Vlade ostala bez više od 5 milijuna kuna te da refleks grada Splita dolazi i do Klisa.

-Imamo dobrosusjedske odnose sa svim općinama u blizini. Klis je i kolijevka hrvatske državnosti zbog brojnih povijesnih osoba i lokaliteta. Tvrđava Klis je našoj Općini bila veliki uteg. Donijeti odluku gdje ulagati nije lako kada znate da još imate naselja koja još nemaju pitku vodu. Od ukupnog proračuna sada oko 8 posto čini tvrđava. Smatram da smo puno napravili po pitanju obnove i revitalizacije kulturne baštine, stav-

SKUP NA KLISU - NAŠA OPĆINA DOMAĆIN SUSRETA ŽUPANA SA SVIM GRADONAČELNICIMA I NAČELNICIMA ŽUPANIJE

ljanja u funkciju, a sada i koristi od toga – kazao je Vetma.

Prva točka dnevnog reda bila je posvećena turizmu ‘Objedinjavanje turističke ponude turističkih zajednica gradova i općina s ciljem zajedničkih promotivnih aktivnosti na domaćem i inozemnom emitivnom tržištu’, a o ovoj iznimno važnoj temi govorio je **Kristijan Staničić**, direktor Hrvatske turističke zajednice.

– Želim vam se zahvaliti za turističke rezultate diljem Dalmacije, od Imotskog do Splita. Hrvatsku je do sada posjetilo 17 milijuna turista i bližimo se 100 milijuna noćenja. U SDŽ ostvareno je preko 3 milijuna dolazaka i preko 17 milijuna noćenja. Splitska zračna luka postigla je najveći rast. Hrvatsku želimo predstaviti i kao agro destinaciju, da rasteretimo velike turističke centre i kada se događaju infrastrukturni problemi i od toga ne treba bježati.

HTZ počela je raditi na promjeni zakonodavnih okvira za novi zakon. Stav je ministarstva da se ne ide u ukidanje turističkih zajednica. One

imaju širi društveni kontekst. Ako se želi napraviti daljnji iskorak, potrebno je udruživanje malih turističkih zajednica. Drugi oblik udruživanje turističkih zajednica je turistička zajednica višeg reda. Zbog toga smo jučer nazočili potpisivanju inicijative Turističke zajednice imotskog područja. Danas je glavni motiv dolaska doživljaj. Internet je najmoćniji medij danas s kojim dižemo kvalitetu destinaciju, a time potrošnju i zaradu. – kazao je.

Kako je naglasio HTZ ima tri osnovna cilja: Želimo proizvesti posezonu, drugo je povećanje potrošnje gostiju unaprjeđenjem ponude i turističke infrastrukture, a treći cilj je da Glavni ured HTZ sa županijskim i nižim turističkim zajednicama provodi aktivnosti na tržištu u cilju jačanja nacionalnog brenda. Primjerice, reklamiramo se na sajmovima. Uvijek je teško probiti tržište kada se netko mal pojavljuje na tržištu. Kada se pojavljujemo udruženo imamo puno snažniji efekt i možemo postići puno bolje rezultate. Provodimo niz kampanja u cilju jačanja Hrvatske

kao turističke destinacije. – kazao je **Staničić**.

Druga točka bila je Modernizacija meteorološko-motriteljske mreže u SDŽ – projekt METMONIC. Govornici su bili **Stjepan Ivatek-Šahdan**, voditelj Projekta i **Zvonimir Jakopović**, voditelj Službe za automatska i posebna mjerena. Ukupna vrijednost projekta je preko 340 milijuna kuna. Trajanje projekta je 4 godine i počeo je 1. listopada. Modernizira se 500 lokacija.

Što se tiče radarskih mjerena, u unutrašnjosti će se napraviti zamjena postojećih radara koji su puno moderniji od sadašnjih *oldtimera*. Od njih se može dobiti puno novih podataka. Što će se tiće radara na Jadranu, postavit ćemo tri nova. Jedan je u Istri, jedan na Debeljaku u okolini Zadra, a treći na Roti na Pelješcu. S ovim radarima se ne skenira područje ispod nivoa antene. Nikakav snop ne ide ispod postavljene antene.

O vrlo zanimljivoj temi, nabavi vatrogasnih vozila za jedinice lokalne samouprave govorio je glavni županijski zapovjednik **Dražen Glavina**.

- Izgorena površina ove godine u županiji je 11 600 hektara, lani samo 265 hektara. 80 posto vozila koji gase požare otvorenog prostora je staro. Prijedlog je da županija daje učešće za nabavu vozila klase A, a cijena je oko milijun i 800 tisuća kuna, dakle s kompletnom opremom. Klasa B košta 1 700 000 kuna. Ova oprema u vozilima je jako skupa. Postoje i vozila za gašenje šumskih požara, cijene su, ovisno o šasiji o 1,6 do 2 milijuna kuna. Šasije su skupe jer su za vatrogasnu djelatnost. Županija će davati učešća za ta vozila iz proračuna, a lokalna samouprava će ili davati preostali iznos u cijelosti ili će davati kredit, ili bankovne garancije za kredit. Način kreditiranje, odabir banke, garancije, rok isporuke vozila su također bitne stavke. Raspisat će se zajednički natječaj da bi ponuda bila u konačnici jeftinija. rekao je Glavina.

Kako je rekao 2017. smo imali ekstreman srpanj i kolovoz po pitanju požara, a mnogo požara bilo je u posezoni i predsezoni. 4046 požara je bilo, a na otvorenom prostoru pre-

ko 2400. Od toga 32 su se proširila iznad 30 hektara, prvo je bio 17.6., a zadnji 10. rujna.- rekao je Glavina.

Na sastanku se čulo i kako na području Splitsko-dalmatinske županije postoje 153 napuštena objekta koja su nekad bila u sustavu obrazovanja, uglavnom u Zagori.

– Postoje problemi vlasništva, legaliteta... Od spomenutog broja objekata, sada možemo raspolagati s 43 objekta, a s ostalima ćemo morati revidirati vlasničke odnose i riješiti probleme. Ti objekti ne mogući u komercijalne svrhe, ali Županija je voljna dodijeliti ih bilo lokalnoj zajednici, bilo udrugama (lovci, izviđači...) pa primjerice i za kunu, ali morate iskazati interes za objekte s vašeg područja uz određene elaborate. Uvjet je, da ako se ikada dogodi da to ponovno može postati obrazovna ustanova, da se to i dogodi. Ako bude interesa, onda ćemo surađivati.

O nabavi školskih knjiga za školsku godinu 2018./19. govorio je župan Boban: – Za školsku godinu 2018./19. želimo osigurati sve knjige za đake tako da napravimo svo-

jevrsnu indeksaciju razvojnih potencijala naših lokalnih zajednica. Ne može SDŽ finansijski isto pomagati Bašku Vodu, Podstranu, Solin kao Primorski Dolac, Otok, Lokvičići itd. Ne bi bilo korektno. Mislili smo napraviti tablicu koju bi zajedno usuglašavali. SDŽ bi osigurala dobar dio sredstava, možda do 40 posto od ukupne vrijednosti troška za osnovnoškolce. Za svaku Općinu to ne bi bila ista suma novca. Svim ruralnim općinama sufinancirali bi, primjerice 70 ili 80 posto, bogatijim područjima sufinancirali bi 20 do 30 posto. Volio bih da u sljedećem razdoblju, ne zadirući u vaše proračune, javite koliko ste do sada u svojim proračunima sufinancirali djecu za nabavku knjiga s vašeg područja. Znam da je dobar dio ljudi ovdje to radio. Trebamo u što skorije vrijeme napraviti tablicu uz sudjelovanje predstavnika općina i gradova.

Na kraju službenog dijela sastanka svi sudionici su posjetili Klišku tvrđavu i protokolarni županov ured - novouređeni Knežev dvor.

GOSTOVANJE - ZANIMLJIVO PREDAVANJE TOMISLAVA PERKA

Putopisom po svijetu

Piše: Lea Smoljaka

Osim koncerta udruge *Glazbene niti ljubavi* kliška publike je u Mjesecu hrvatske knjige imala priliku oputovati u neke daleke predjele svijeta zahvaljujući gostovanju mladog pisca Tomislava Perka.

Perko je na svoju književnu turneju po Hrvatskoj krenuo kako bi promovirao svoju posljednju knjigu 1000 dana ljeta, koja je uslijedila nakon prve uspješnice 1000 dana proljeća. Autor nas je upoznao sa zanimljivim pustolovinama sa svog putovanja, ali i načinom na koje je putovao, dajući savjete svima koji se žele okušati u istom. Prisutni su imali priliku dobiti savjete o jeftinim načinima putovanja kojima se autor često i sam koristio. Ovaj intrigantni putopisac poveo nas je na putovanje koje sigurno dugo nećemo zaboraviti, ali i potakao da preispitamo smisao vlastitog načina življenja.

Sve koji su propustili ovaj događaj mogu autorove knjige možete posuditi i u našoj knjižnici.

Tomislav Perko rođen je prije tridesetak godina u Zagrebu i oduvijek je htio putovati. Nakon ekonomije i brokerskog posla, koji ga je ostavio u dugovima, odlučio je oputovati zanemarivši konformističke prepreke koje su ga prije redovito zaustavljale. Rezultat je puno prijedenih kilometara, bezbroj novih prijatelja, dvije knjige i nekoliko ljubavi.

Autor: 1000 dana proljeća, 1000 dana ljeta

GODINA DANA OD OTVARANJA NARODNE KNJIŽNICE I ČITAONICE U KLISU

Lijepa je godina iza nas. Prikupili smo preko 200 članova, puno tisuća knjiga, stotinjak filmova, puno prijatelja i pratitelja. Ugostili smo puno novih čitača, odigrali društvenih igara, upoznali odličnih pisaca i pustolova. Bili smo u različitim zemljama svijeta, a nismo napuštali prostor knjižnice. Nastavljamo našu pustolovinu i pozivamo da nam se pridružite i u budućnosti!

GLAZBA JE ŽIVOT - LIJEP KONCERT POLAZNIKA ŠKOLE GITARE

Rock hitovi 'prašili' Klisom

Piše: Lea Smoljaka

Ulistopadu, Mjesecu hrvatske knjige, u Narodnoj knjižnici i čitaonici u Klisu održan je koncert polaznika Škole gitare na bazi sluha udruge Glazbene niti ljubavi iz Splita. Ova škola gitare djeluje već nekoliko godina za što je zaslužan mentor Damir Mimica. Započela je prvotno kao radionica, a prerasla u prepoznatljivi glazbeni događaj. Udruga je obrazovala već četiri generacije učenika, u dobi od 8 do 16 godina. Cilj im je poticati kreativni rad i razvoj, ali i promicati ljubav prema glazbi. Mogu se pohvaliti da su održali već nekoliko samostalnih koncerata a često sudjeluju u različitim humanitarnim akcijama. Projekt kojim se posebno ponose zove se Knjige i gitare, gdje posjećuju druge gradove i knjižnice te koncertima predstavljaju svoj rad. S obzirom da se sastaju i djeluju u prostorijama GKMM-a knjiga je usko vezana za njihov rad. Tako su i klišku publiku osim glazbenim hitovima iznenadili i prigodnim poklonom-kvalitetnom literaturom za najmlađe, koja nam je uručena prije samog koncerta.

Mladi glazbenici počastili su nas sa sat i pol vremena odlične glazbe, uglavnom starih rock hitova, ali i nekim novijim uspješnicama, u kojima je uživala naša popunjena dvorana. Koncert je izazvao oduševljenje pa se nadamo da smo osim pružanja glazbenog užitka pridobili i pokojeg mладog glazbenika da se pridruži Školi gitare u budućnosti.

BESIDA čuva klapsku pismu

IDENTITET

Ej čovječe, probudi se iz tuđega sna – i vratи se sebi dok još imаш kome!

(Ljubo Stipišić Delmata)

Da bi mogli poslušati ovaj savjet velikog Maestra trebamo odgovoriti na jedno naizgled jednostavno pitanje: Tko smo mi?

Pitanje identiteta tipično je moderno pitanje jer se ono javlja kada

Tijekom svog djelovanja klapa je sudjelovala na velikom broju glazbenih manifestacija, smotri klapa, izložbi, promocija knjiga, humanitarnih događanja ... Svoju pjesmu pronijeli su diljem Lijepe naše, a sudjelovale su i na klapskim festivalima u Sloveniji, u Posušju i Herceg Novom

Piše: Mile Barić

identitet nije nešto što se podrazumijeva, nešto što dolazi samo od sebe. Tek kada je identitet pojedinca ili

zajednice ugrožen, tek tada postavljamo pitanja: Tko sam ja? Tko smo mi? Najveće prijetnje kolektivnom identitetu u moderno doba vezane su uz rast individualizma s jedne strane i težnjama da se „ispenglaju“ sve različitosti među narodima i kulturama. Naša orijentiranost prema budućnosti dala je negativan prizvuk pojmovima kao što su tradi-

cija i običaji, a na one koji te vrijednosti žive gleda se kao na kočničare napretka.

U svojoj težnji za napretkom putovali smo dalje kad davno već smo stigli, ...i ne znajuć' da smo na izgubljenom brodu, mi vikali smo: "Kopno!" dok gledali smo vodu.

(Arsen Dedić)

KLAPA

Nije čudno što je savjet s početka teksta došao od čovjeka koji je cijeli život posvetio tradiciji i običajima i to prvenstveno klapama. A upravo su naše klapa jedna od odrednica koja nas čini drugačijima od svih drugih naroda i kultura. Ali, one su i primjer svijetu kako i u kolektivitetu „klape“ ima mesta za različitost koja ne narušava harmoniju. Upravo su zbog klapskog doprinosa zajedničkoj svjetskoj baštini i zbog njene posebnosti, klapa i klapska pjesma u prosincu 2012. god. uvršteni na UNESCO –ov popis nematerijalne svjetske baštine.

Klis je u klapskoj pjesmi imao dostoje predstavnike na koje može biti ponosan. Ima ih i danas.

KLAPA BESIDA

Članice kliške klape Besida bile su aktivne i prije nastanka same klape. Pjevale su u

crkvenom zboru, svirale u „bandejanskoj“ glazbi, kuhale bakalar za pučke fešte, radile fritule, pekle ujeneake. Živile su s Klisom i za Klis. Ako se uzme definicija po kojoj je klapa skupina ljudi povezanih nekim zajedničkim odnosom onda se za njih može reći da su bile klapa prije klape. Iako se neke međusobno nisu poznavale (što samo svjedoči o prostornoj veličini Klisa), pomalo se plela mreža odnosa koja je rezultirala odlukom da ako su već klapa, da pokušaju i s klapskom pjesmom.

Ženska klapa Besida osnovana je 2007. godine s ciljem promicanja klapske pjesme, zaštitom materijalne i nematerijalne kulturne baštine, očuvanja izvorne nošnje, njegovanja narodnih običaja ... Posla i obaveza na pretek.

Postava klape se nemali broj puta mijenjala, ali je kroz desetljeće rada uvijek ostala stabilna.

U jednom trenutku većina članica bile su učiteljice pa se nije znalo da li da voditelja klape zovu maestrom ili ravnateljem.

U životu klape, kao i njenih članica, bilo je trenutaka lijepih i ružnih, veselih i tužnih. Uz pjesmu su prolazile cijelu paletu osjećaja koju

su prolazili i junaci iz pjesama koje su pjevale, s tim da su, da parafriziramo Tolstoja, sve sretne pjesme nalik jedna na drugu, a svaka tužna pjesma je tužna na svoj način.

Repertoar klape je raznovrstan: od tradicionalne dalmatinske pjesme, preko sakralnih i prigodnih pjesama do klapskih obrada zabavne glazbe. Tako klapa svojim nastupima i izvedbama uspijeva ostvariti sklad glazbene baštine i suvremenih glazbenih kretanja.

Tijekom svog djelovanja klapa je sudjelovala na velikom broju glazbenih manifestacija, smotri klapa, izložbi, promocija knjiga, humanitarnih događanja ... Svoju pjesmu pronijeli su diljem Lijepe naše, a sudjelovale su i na klapskim festivalima u Sloveniji, u Posušju i Herceg Novom.

2011. godine klapa je sudjelovala na međunarodnom festivalu glazbe na Lastovu „Za Lastovo sve bi da“ na kojem je osvojila nagradu za najbolju interpretaciju i tekst.

Klapa se može pohvaliti i sudjelovanjem na Splitskom festivalu 2012. godine gdje su kao pratnja Draženu Žanku izveli pjesmu „None dalmatinske“.

Na Omiškom festivalu sudjelovale su 2013. godine kao debitantice, a prošlo ljeto i u natjecateljskom dijelu.

Od 2011. godine klapa redovito u sklopu Kliškog kulturnog ljeta održava svoj tradicionalni samostalni koncert koji je prošle godine bio u znaku jubilarne desetogodišnjice rada.

O ženama u svijetu klapa i njihovoj specifičnosti doc. dr. sc. Vedrana Milin Ćurin napisala je knjigu „Žene u klapskom pjevanju“. U njoj piše kako aktivnosti žena na području klapskih izvedbi nisu, kako se nekad misli, nikakva novotarija. Brojni su zapisi s kraja devetnaestoga i s početka dvadesetoga stoljeća koje svjedoče da su dalmatinske napjeve izvodile žene. I ne samo da su ih izvodile nego su bile i autorice mnogih klapskih standarda, o čemu svjedoče tekstovi pjesma kao što su „Ja sam majko cura fina“, „Nemoj šiti stara majko“ ili „O, da mijе cimentati more“.

Ova spoznaja neka bude ohrabrenje svima ženama koje se do sada nisu odvažile zapjevati s klapom Besid a da to učine. Neka zbog straha od javnih nastupa ili brojnih obvezane ostanu uskraćene za ljepotu druženja i klapske pjesme. Obogaćene i okrepljene lakše će se nositi s udarcima koje nemilosrdno zadaje današnji ubrzani način življena.

Tradicija nije obožavanje pepela nego je očuvanje vatre (Gustav Mahler), a vatra klapske pjesme ugrijat će još mnoga srca.

JANJCI I TUKCI PUTOVALI 'REROM'

Ljudima je 'rera' bila korisna jer su blago prevozili besplatno, a državi je to išlo na štetu – Zbog ratnih zbivanja željeznica je na nekoliko dana morala prekinuti vožnju

Piše: Valter Firić

Tijekom Drugoga svjetskog rata pruga je u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj bila pod upravom Hrvatske državne željeznice, ali ju je uglavnom koristila i nadzirala talijanska okupacijska vojska. Od srpnja 1941. do kraja 1943. godine vlak i pruga bili su tridesetak puta minirani i napadani, pri čemu je

osim počinjene materijalne štete bilo i ljudskih žrtava. Zbog toga su na više mjesta uzduž pruge, na ulazima u tunele i uz mostove bili podignuti bunkeri kako bi je vojnici čuvali, a kada se zbog učestalih diverzija promet na pruzi nije mogao više osiguravati, bio je ukinut. Kada je krajem 1944. godine došlo do smjene vojne i političke vlasti, pruga je za osamnaest dana bila popravljena i ospo-

sobljena za promet. Tada je potpuno obnovljeno 7 km pruge, a na Meterizama kod Solina, gdje su njemački vojnici minirali kameni nadvožnjak, napravljen je drveni nadvožnjak. Poslije rata željeznici je nedostajalo vagona pa su ih izradivali u željezničkoj radionici u Splitu. Dok su dvije uskotračne lokomotive, vjerojatno američke proizvodnje, dobijene kao pomoć Uprave UN 1946. Sredinom pedesetih godina na pruzi je prometovalo 14 teretnih i 19 putničkih vagona, koje je vuklo šest lokomotiva proizvedenih u tvornici Krauss u Linzu, MAV u Budimpešti i Đuro Đaković u Slavonskom Brodu.

U svojim *Sjećanjima na sinjsku reru* jedan od njenih nekadašnjih putnika u poslijeratnom razdoblju navodi: "Na usputnim stanicama do Splita – u Dicmu, Prosiku, Koprivnom i Klisu, kupila je *rera* i primala živo i zaklano, suvo i vriško meso, mliko, sir i svu drugu robu. Krcalo se sve zajedno jer to нико nije branio, a ni sramota nije bila putovati s janjcima, tukama i kokošima... Nije, po duši, *rera* ni bila skupa. Vozila je gori i doli po dva, tri puta na dan i malo zarađivala. Hvalio ju je svit jer je ljudima bila korisna, a štetna državi. Ali je mali svit i robu mukte pritrala. Tukci, kokosi, pivci i janjci putovali su uvik bez karte. Dica su se i sitnija čeljad uvlačili ispod klupa i skrivali dok konduktér ne bi prošao. Najlakše se bilo besplatno voziti i proći onima što su sjedili na krovovima vagona. A besplatno je bio i onaj dim i kašalj kroz kliške tunele... Ispod kliške tvrdave momci su iskakali i pričimice izlazili na Klis. Napili bi se vina i otpočinuli dok bi ona obišla Rupotinu i izišla na stanicu iza tvrdave. I ona bi gore počinila i napila se vode."

Sredinom pedesetih godina prošlog stoljeća bilo je više prijedloga da se željeznica ukine jer je postala nerentabilna kao prijevozno sredstvo. U to je vrijeme željeznici počeo konkurrirati cestovni promet, jer dok je vlaku od Splita do Sinja trebalo dva i po sata vožnje, autobus je taj put prevaljivao za svega jedan sat. Zbog toga je željeznici ubrzano opadao putnički i teretni promet. Godine 1960. Direkcija željeznica odlučila je zbog velikih finansijskih gubitaka obustaviti željeznički promet na ovoj pruzi. Na intervenciju općine Sinj odlučeno je da se obustava prometa željeznice odgodi na dvije godine dok se ne završi gradnja zadnje dionice ceste od Splita do Sinja. Osim dotrajale pruge i vagona, od četiri *rerine* lokomotive tri su bile starije od 25 godina, a i one su bile u lošem stanju. Da bi se pruga i dalje mogla koristiti trebalo je temeljito rekonstruirati, što bi uz kupnju novih lokomotiva i vagona

bilo vrlo skupo. Kako je pruga bila nerentabilna takve investicije nisu bile opravdane. Tada je u upravi željeznica zaključeno da se željeznička pruga Split – Sinj nalazi "u zadnjem stadiju odumiranja", te je odlučeno da se ona zatvori za javni promet i demonteraju njezina postrojenja.

U nedjelju 30. rujna 1962. prometnik Marko Grbeša sa sinjske željezničke postaje otpremio je, a od mnogih građana bio je ispraćen, *rerin* putnički vlak broj 3834 na svoju posljednju vožnju prema Splitu. Mnogo godina kasnije ovaj prometnik je kazao o tom događaju: "Tog dana čuo se posljedni zvižduk ferate, *rera* kako ju je narod prozvao, i to mi je bio najtužniji dan u životu. S ronom i ja sam umra, ja sam nestao s njezinim zadnjim zviždukom. I uviјek mi je to u duši, jer *rera* je bila duša Sinja i ciloga ovoga kraja, ka' i Gospa Sinjska."

Teretni vlakovi vozili su još nekoliko dana, a onda su i oni bili ukinuti. Nedugo nakon toga lokomotive i putnički vagoni *rera* prodani su u Gornji Milanovac, a 40 popravljenih teretnih vagona prodani su željezničkom poduzeću u Samoboru. Početkom siječnja 1963. godine radnici Poduzeća za održavanje pruge u Splitu počeli su s demontiranjem

pruge u blizini Sinja i postupno ga nastavili prema Splitu tijekom sljedećih nekoliko mjeseci. Skinute tračnice odvezene su u željezare, a drveni pragovi ustupljeni su besplatno mještanima koji su živjeli uz prugu.

Završetak prometovanja *rere* raštužio je stanovništvo ovog kraja. Tako su u Klis Kosi žene plakale i ljubile tračnice kojima je ona prolazila. Na svojoj posljednjoj vožnji od Sinja do Splita neprestano je trubila, pozdravljala je zadnji puta sva sela i svoje Vlaje. O tom je događaju tadašnji kliški župnik don Zdravko Čulić u Ljetopisu župe zapisaо sljedeće: "Dužnost mi je ovdje odati čast i priznanje onoj koja je toliko dugo godina pomagala župljanim da svoju borbu za kruh svagdanji što bolje postignu. Mnogi će je u svojem srcu nositi kao jedinu koja ih je podigla iz bijede i učinila ih u materijalnom smislu stoećima. Sve u svemu željeznica Split – Sinj odigrala je u povijesti naše župe svoju časnu ulogu pa bi bila šteta kad bismo je zaboravili."

A kraj slavnog puta *rera*,
narod je ronom i opjevao:
Sinjska rera izašla iz mode,
Kano riba iz studene vode!

Prošlogodišnje turističke brojke daju nam za pravo da o toj gospodarskoj grani razmišljamo i pripremamo se na cijelogodišnjoj bazi. Davno su prošla vremena kada je turistička sezona trajala 2-3 ljetna mjeseca.

Turizam na globalnom planu je cijelogodišnja aktivnost i samo je pitanje našeg promišljanja i spremnosti da prihvativimo te trendove i prilagodimo našu ponudu i aktivnosti, u svim segmentima koji su usko vezani za našu destinaciju.

S pravom možemo u 2018. godini očekivati porast jednodnevnih posjetitelja kao i onih koji se zadržavaju u destinaciji više dana.

Prošlogodišnji broj turističkih noćenja je debelo premašio brojku od 10 tisuća što je podatak koji je još prije 3-4 godine bio nezamisliv, dok se broj prodanih ulaznica za posjet Kliškoj tvrđavi približio brojci od 50 tisuća.

Ulaganja u tvrđavu Klis što iz vlastitih sredstava, što iz sredstava različitih ministarstava i županije, što kroz različite fondove svakako će podići nivo i raznovrsnost ponude.

KLIŠKU TVRĐAVU u prošloj godini posjetilo oko 50 tisuća ljudi!

Sajam MOGUĆNOSTI

Općina Klis je, u suradnji s Policijskom upravom splitsko-dalmatinskom, za najmlađe stanovnike Općine organizirala dio preventivnog programa pod nazivom „Sajam mogućnosti“.

U bliskom kontaktu sudionici su zainteresirali školsku i vrtičku djecu, informirali ih i educirali u mnogočemu. Svi su se potrudili što više približiti osnovne značajke i prednosti posla kojim se profesionalno bave. Tako su učenici na jednom mjestu mogli vidjeti brojnu opremu, uživo se susresti i popričati s policajcima, vatrogascima, liječnicima, sportskim djelatnicima iz različitih sportova, priпадnicima HGSS-a i HAK-a te mažoretkinjama i Kliškim uskocima.

Hvale vrijedna akcija koju svakako treba podržati i organizirati sljedećih godina.

Božićni sajam u Klisu

U suradnji s Turističkom zajednicom i Poduzetničkim inkubatorom organiziran je peti po redu Božićni sajam u Klisu. Na sajmu su se predstavili mnogo brojni domaći izlagači sa svojim proizvodima. Svoje proizvode ponosno su izložili i učenici i njihove učiteljice. Program je počeo svečanim

otvorenjem 15. prosinca u 10 h. Lijepa božićna jelka krasila je centralni trg za čije su se ukrašavanje pobrinuli učenici Osnovne škole Petra Kružića. Na sajmu su se mogle pogledati čak dvije predstave; Interview za Božić u izvedbi RETO centra i U iščekivanju Isusa u izvedbi učenika najnižih razreda. Za svu djecu omo-

gućena je i besplatna škola jahanja te oslikavanje lica. Za one koji vole kreativni rad Narodna knjižnica i čitaonica u Klisu je organizirala izradu božićnih straničnika.

Sviralo se i pjevalo u čast Božića

Na dan sv. Stjepana održan je tradicionalni koncert u Klis Kosi u organizaciji KGD Mosor. Uz domaćine, na koncertu su nastupili ženska klapa Besida te muška i ženska klapa Filip Dević iz Splita.

Božićnim ozračjem mira i darivanja glazbari su sve nazočne počastili svirkom u svom stilu, a načelnik Jakov Vetma im je zauzvrat za 82. rođendan darovao novi saksofon kako bi i ubuduće nastavili odgajati mlade uzraste i dugogodišnju tradiciju.

Prepuna dvorana Doma kulture Zdravko Uvodić u Kosi je „mirisala na novo“ jer je nekoliko dana prije koncerta promijenjena kompletna stolarija i restauriran parket.

Božićno ozračje moglo se doživjeti i na blagdan sv. Ivana u crkvi UBDM u Klisu.

U cijelovečernjem programu nastupali su: mješoviti zbor crkve UBDM u Klisu pod ravnanjem č.s. Anite Perkušić, solisti Branka Pleština Stanić (sopran), Mirna Pleština (violina), Ante Boban (tenor) i Duje Perković, sve uz klavirsku pratnju Marina Limića.

Uz njih još su nastupali Branka Pleština Stanić (sopran) i Ida Bilić (sopran) uz orguljašku pratnju Mirkanta Jankova.

Više od 150 godina tradicije pučkog pjevanja te više od 80 godina mješovitog zborskog pjevanja dio je kliškog identiteta kojeg čuva i njeđuje naš crkveni zbor.

LJEPOTE KLIŠKE OPĆINE

RAJČICA osvaja trkače i izletnike

Trail i trekking klub STrka su u subotu, 13. siječnja organizirali 2. kolo Strka trail lige 2018.- utrku „Bunari Rajčice“.

Start i cilj su bili na predivnoj lokaciji bunara Rajčice iznad Niskoga, a prekrasno vrijeme za ovo doba godine, u zimsko jutro je dovelo na start utrke 230 sudionika i mnoštvo gledatelja i ljubitelja prirode. Mjesto je to koje svakako treba posjetiti i uživati u prirodnim ljepotama i koje će se zasigurno naći u mnogim turističkim vodičima.

BALUN NA KLISU

STARO I NOVO NA NAŠOJ UTVRDI

USKOK na čelu tablice

klis.hr

2017-12-23 12:39:38

Nakon što je prije tri godine na Kliškoj tvrđavi postavljena moderna automatska meteorološka postaja, nedavno je u rad puštena nova panoramska kamera koju je finansirala **Općina Klis**.

Radi se o panoramskoj kamери koja vjerojatno ima najljepši pogled u ovom dijelu Hrvatske. Osim što se

vidi dio same tvrđave, središnji dio kadra zauzima Split, ali se vide i dio Kliškog polja, Kozjaka, Čiovo, Šolta, dio Brača...

Ova kamera doprinijet će daljnjoj popularizaciji ovog povijesnog lokaliteta. Ovako kvalitetne panoramske kamere mogu pomoći i u tome da vidimo kakve nam vremenske (ne) prilike stižu sa zapada – rekao nam

Na kraju jesenskog dijela prvenstva 1. županijske lige, u žestokoj konkurenциji, nogometaši kliškog Uskoka su zauzeli prvo mjesto.

Tako su iza sebe ostavili niz dobrih momčadi, kao što su; Mladost, Zmaj, Omiš, Orkan i OSK.

Ambicija vodstva kluba, na čelu s predsjednikom Vidićem i trenerom Daliborom Filipovićem, je povratak u treću ligu, što im od srca želimo.

Valja svakako spomenuti i sve ostale vrijedne članove uprave koji s puno ljubavi i entuzijazma doprinose svakom segmentu dobro organiziranog kluba.

je član Crometeo tima, Tin Juginović, koji si je dao truda i sudjelovao na instaliranju meteo postaje i kameri.

Meteorološke podatke i panoramsku web kamenu s Kliške tvrđave u realnom vremenu možete pratiti na službenoj općinskoj stranici www.klis.hr

MOBILNO RECIKLAŽNO DVORIŠTE

Prije nekoliko dana Općina je, sukladno Planu gospodarenja otpadom nabavila mobilno reciklažno dvorište. Zakoni nas obvezuju da smo do 2020. godine dužni najveći dio otpada selektirati za reciklažu i kompostiranje pa nas na tom planu očekuje još puno posla. U svakom slučaju jasno je i iz trenutne situacije s odlagalištem otpada na Karepovcu da je vrijeme da se trgnemo i počnemo činiti nešto za okoliš koji nam svaki dan daje do znanja da smo ga, možda i nepovratno, uništili.

U svrhu poticanja na razmišljanje, a time i osvještavanje, donosimo nekoliko alarmantnih i zanimljivih činjenica;

- znate li da godišnje proizvedemo miljarde tona otpada na svjetskoj razini ?
- znate li da je nestalo 70 % koraljnih grebena?
- znate li da je nekad na svijetu bilo 4 miljarde vrsta, a danas ih ima manje od 50 milijuna?
- znate li da bi korištenje štednih žarulja umjesto klasičnih dovelo do smanjenja emisije ugljičnog dioksida koji nastaje prilikom proizvodnje električne energije u termoelektranama? Istraživanja su pokazala da bi zamjena uobičajenih žarulja štednim dovela do značajnog smanjenja emisije i to za 20 milijuna tona godišnje.
- znate li da prosječna osoba u godini dana, u raznim nabavkama ili prenošenjima predmeta, potroši oko 1.000 plastičnih vrećica i svaka od njih završi na otpadu? Dalje množite sami...

BONOVI ZA NEZAPOLENE I SOCIJALNO UGROŽENE

Povodom božićnih i novogodišnjih blagdana, Općina Klis je invalidima domovinskog rata, nezaposlenim osobama, korisnicima prava na zajamčenu minimalnu naknadu i umirovljenicima s mirovinom manjom od 2.000 kuna s prebivalištem na području Općine dodjeljivala bonove u protuvrijednosti od 200 kuna.

Dobitnici stipendija 2017./18.

OPĆINA STIPENDIRA NAJBOLJE UČENIKE I STUDENTE

Općina Klis je i ove godine raspisala natječaj za finansijsku potporu izvrsnim učenicima i studentima s područja Općine za 2017./2018. školsku i akademsku godinu.

Stipendije su različitih iznosa ovisno o visini prosjeka ocjena iz prethodne godine školovanja, čime se potiče izvrsnost kod najmlađih.

Od velikog broja prijavljenih, a u skladu s Pravilnikom o načinu i uvjetima stipendiranja učenika i studenata sa područja Općine Klis (Službeni vjesnik Općine Klis br. 5/2013.), dodijeljeno je ukupno 68 studentskih i 10 učeničkih stipendija.

SEDAMDESET RADNIKA NA JAVNIM RADOVIMA

Na raspisani natječaj Hrvatskog zavoda za zapošljavanje Općina Klis je kroz svoju prijavu zaposlila sedamdesetak djelatnika na području cijele općine na određeno vrijeme.

Opis poslova koje obavljaju zaposlenici su različiti i mogu se kategorizirati kao: čišćenje drveća i niskog raslinja, održavanje poljskih puteva, izrada protupožarnih puteva i presjeka, čišćenje i održavanje postojećih protupožarnih puteva, čišćenje i održavanje rubnih pojaseva uz nerazvrstane ceste, održavanje čistim i uređivanje postojećih izvora vode i ostale preventivno-uzgajne radove koji su zacrtani u godišnjem planu rada održavanje novouređenih pješačkih i biciklističkih staza.

Jedan je ovo od načina, kako uz pomoć centralne države, smanjiti nezaposlenost najugroženijih skupina društva kao i dotjerati i ušminkati svaki kutak Općine i što kvalitetnije se pripremiti za nadolazeću turističku sezonu.

cesta na području Općine. Tijekom tekuće godine od istog Ministarstva očekuje se kompletiranje dokumentacije za tunel Kozjak, kao i dodatna sredstva za nove šumske i poljske puteve koji će između ostalog poboljšati turističku ponudu.

Vrijedi svakako napomenuti da je župan Blaženko Boban kazao kako će izgradnja tunela Kozjak započeti u ovom mandom, što će zasigurno područje zagorskog dijela Općine približiti Splitu i učiniti pristupačnijim za život.

CESTE KOJE ŽIVOT ZNAČE

Općina Klis se površinski prostire na teritoriju od gotovo 150 km². Veliki broj nerazvrstanih cesta koje su u vlasništvu Općine potrebno je na godišnjoj bazi održavati, asfaltirati „krpati“ rupe, graditi nogostupe i još mnogo toga što iziskuje godišnje ulaganje od oko 10 posto proračunskih sredstava. Posebno se vodi računa o ravnomjernom razvoju u svim segmentima pa tako i na tom planu. Zamjenik načelnika zadužen za komunalne djelatnosti, Marko Galić je prije nekoliko dana u Ministarstvu regionalnog razvoja i fondova EU potpisao ugovor vrijedan 450 tisuća kuna o sufinanciranju održavanja nerazvrstanih

OBILJEŽEN DUŠNI DAN NA GROBLJIMA U OPĆINI KLIS

Predstavnici Općine Klis posjetili su svih deset grobalja, gdje su položili cvijeće i zapalili svijeće na grobnice palih branitelja i svih preminulih vijećnika od nastanka Općine do dana današnjega.

Vijenci uz zapaljene svijeće su položeni i na centralne križeve, čime je odana počast svim preminulim.

PROJEKCIJA NA ZGRADI INTERPRETACIJSKOG CENTRA

Za božićnih blagdana zgrada novouređenog centra za posjetitelje zabilatala je punim sjajem. U večernjim satima na dvije plohe vanjske fasade projicirala se animacija prigodnog sadržaja.

HRVATSKA TELEVIZIJA SNIMA SERIJU O KLIŠKIM USKOCIMA

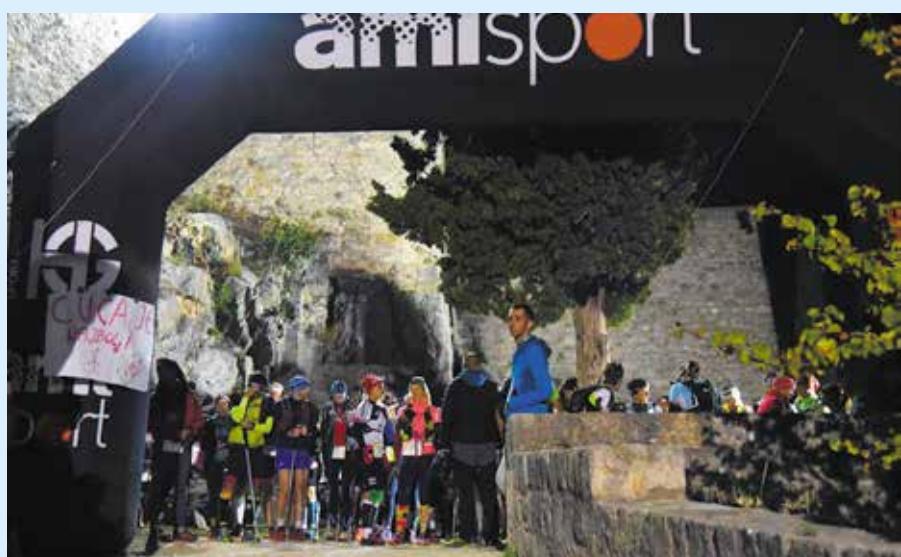
Na Kliškoj tvrđavi HTV je snimala dokumentarno-igranu seriju „Doba uskoka“ o kliškim uskocima u kojoj je glavnu ulogu igrao poznati hrvatski glumac kliških korijena, Milan Pleština u ulozi Petra Kružića.

DALMACIJA ULTRA TRAIL STARTA S KLIŠKE TVRĐAVE

Preko 400 natjecatelja iz više od 30 zemalja svijeta startalo je ove godine u sve popularnijem trkačkom natjecanju pod nazivom Dalmacija ultra trail. Trekking utrke su podijeljene u 4 dužinske kategorije, a jedna od kategorija pod nazivom Mountain dut startala je 21. listopada s Kliške tvrđave. Dužina staze u toj kategoriji iznosila je 100 kilometara a ciljna ravnina je bila u Omišu.

Dalmacija sa svim svojim ljepotama, otkrivenim i neotkrivenim, je vrlo privlačna destinacija za ovu vrstu turizma i nepresušno područje istraživanja koje svakom novoočišćenom stazom i puteljkom otkriva nevjerojatne prirodne ljepote.

ORGANIZIRANO PUTOVANJE ZA DAN SJEĆANJA U VUKOVAR

Općina Klis je i ove godine, a povodom obilježavanja 26. godišnjice pada Vukovara, organizirala posjet Vukovaru, gradu heroju Domovinskog rata. Obišle su se poznate lokacije stradanja, nakon čega se sudjelovalo u Koloni sjećanja.

"Sva ljepota i tuga kamena našeg svagdašnjeg"

